

לשוננו לעם

עורכים: ע' איתן ומ' מדן

כרך יב, תשכ"א

האקדמיה ללשון העברית
מוגן בזכויות יוצרים

הדמומית והכלנית

בהביאי, בקונטרס על חידושי המלים של אליעזר בן יהודה, את הצורות דמומה, דמומית, כחידושו של אב"י לעניין Anemone, היה עליי להעיר, שלמעשה מקובל שם זה — דמומית — לפרח Adonis, ואילו Anemone שאב"י תרגמו דמומית, היא כלנית.

פ' אורבך ומ' אורחי, מחברי "ילקוט צמחים" של ועד הלשון העברית, קבעו בתר"ץ הבחנה זו בין פרחים אלה למשפחת הנוריתיים, והבחנה זו הייתה קיימת, כפי שמוסרים לי מורים ותיקים לטבע, עוד שנים רבות קודם לכן, ואין מהם זוכר חילופי יוצרות בין שני פרחים אלה, שלמרות דמיונם תמיד ידעו ילדי הארץ להבחין ביניהם.

בעלי הילקוט הנ"ל מייחסים את השם דמומית במובן Adonis לא' ספיר, ואת השם כלנית במובן Anemone, לע' לב. אפשר שאב"י, שלא ידע על השם כלנית (שאינו נזכר במילונו), טעה בהגדרת המלה דמומית שחידש, וספיר תיקן טעות זו. השם כלנית שהציע לב הוא צורה עברית של כלניתא (נ"א כולניתא), הנזכרת בתוך דיבור ארמי בפסחים לה ע"א ומתפרשת ע"י כמה מפרשים, בהם בעל הערוך, כ-Anemone. ויש מפרשים Papaver, היינו פרג.